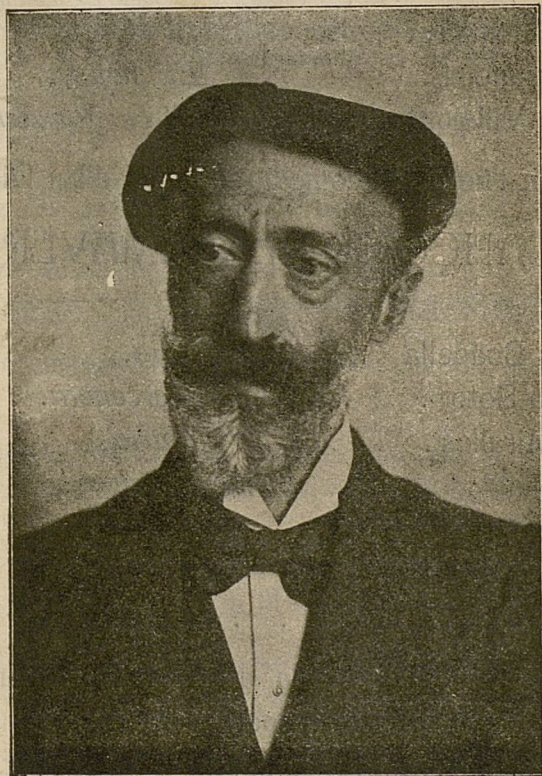

12

Catalunya Teatral

REVISTA POPULAR — N.º III

El celebrat autor Apeles Mestres, de qui
ben prompte publicarem una obra inèdita.

Publicació del tercer plec de **L'Estudiant insòlit**

Ayuntamiento de Madrid

10 cèntims

UNA FUNCIO EXTRAORDINARIA

a l'Ateneu Obrer del Districte II, (Antic Teatre Olimpo)

Accedint als pregs de molts de nostres subscriptors, la Companyia Còmic Dramàtica d'En Diví Pañella, ha organitzat per a la tarda de demà, festivitat de Sant Joan, una representació del cel·lebrat drama en tres actes, que publiquem en nostre folletó:

L'ESTUDIANT INSOLIT

la direcció del seu Autor, tindrà els següents executants:

Salvador Farrarons	<i>En Pau-Xacò.</i>
María Miralles	<i>La Munda.</i>
Agustí Comenges	<i>L'Isclé.</i>
Carolina Soto	<i>La Felisa.</i>
Antoni Alemany	<i>El Maiol.</i>
Illa Massanella	<i>El Genís.</i>
Joaquim Villalonga	<i>El Doctor Arnau.</i>

Per conclusió, l'hermosa comedia idíl·lica, d'En Diví Pañella,

CANÇONS DE PRIMAVERA

representada per

Conxita Boadella	<i>Laia.</i>
Carolina Soto	<i>Merceneta.</i>
María Miralles	<i>María.</i>
N. Lizana	<i>Rafel.</i>
Marcel·lí Barrasols	<i>Vicéns.</i>
Andreu Rodoreda	<i>Josepó.</i>
Eugeni Mistral	<i>Antonet.</i>

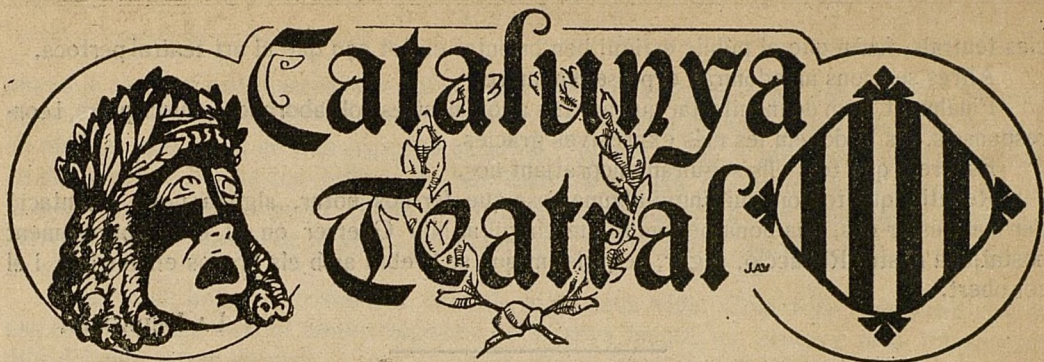
Essent aquesta funció dedicada a tots nostres amics, subscriptors i lectors de CATALUNYA TEATRAL, esperem es dignaran assistir a la festa.

Es poden adquirir localitats en nostra Redacció, i en el mateix lloc de la festa, (Mercaders, 38).

Butaca amb entrada, 50 cts. Llotges, 4 pts. General, 25 cts.

Ayuntamiento de Madrid

La vida es una lluita

Sí; la vida és lluita i lluita forta, molt forta; tothom ho veu, tothom ho afirma i tothom ne té d'aço, evident experiència.

Però a mon haver, no se'n dóna una definició completa.

La vida crec que és definible en els següents termes: La lluita entre la Idealitat i la Realitat. Tot açò, diràn nostres amables llegidors, a què vé, què significa?

Doncs, clarament: tenim nosaltres un ideal clar, fixo, lluminós, però la Realitat vol aterrar-lo; fèrms nosaltres, volem que triomfi l'ideal volem que suri, i de bell nou, tornem a la tasca. Perdoneu, benivolguts llegidors, perdoneu; no naix pas de manca de coratjia. Es la Realitat freda quí s'imposa; ¡tandebó que nostre propòsit fes via i empenyés totes les dificultats!

Es per tercera vegada que emprenem les armes; catalans de cor, ajudeu-nos; que l'ideal triomfi que la idea venci, que el «Teatre Català», torni ésser prestigiós.

Diguerem en el nombre anterior que veniem per ajudar tot lo gran, tot lo noble.

Doncs, ànimes grans, ànimes nobles, voleu al Niu Guerrer, on nodrint vos d'espai i d'heroïsme lluitem tots a l'hora per la Catalunya plena, per la Catalunya rica, en totes les manifestacions de la vida.

Les modificacions que introduïm en el segon nombre, són fondes, molt fondes: moltes d'elles no apareixeràn de sobte als ulls dels llegidors, però amb tot, són una veritable realitat.

Veuràn nostres llegidors una serie de dibuixos d'un notable artista que no dubtem seràn del gust del públic il·lustrat. Nova forma en la Redacció, més amplitut en les noti-

NOTA DE LA REDACCIÓ

Per certes anormalitats sofertes, i pels consegüents canvis de domicili, sabem que moltes cartes no han arribat en poder del nostre Director; preguem, doncs, que ens escrigui de nou tothom que no hagi estat degudament correspost.

Nostra Redacció i Administració, definitivament està instal·lada en el *Niu Guerrer*, carrer de Sant Simplicí, n.º 6, pis 2.º

LA REDACCIÓ

cies teatrals, faràn que el públic estigui ben orientat en tot aço que al art teatral pertoca.

Altres seccions arrodoniràn el present nombre.

Finalment, hem de manifestar que agraïts a tots nostres col·laboradors, subscriptors, i responsables, els hi donem les més expresives gracies.

Esperem que tots ells seguiràn encoratjant-nos.

Repetim que tothom qui tingui alguna cosa que fer-nos notar, alguna nova orientació per manifestar-nos, una bona pensada, que vingui al Niu Guerrer on hi està honrosament hostatjada nostra Redacció, segur, seguríssim que se'l rebrà amb els braços eixamplats i el cor obert.

LA REDACCIÓ.

Com tots!...

El mot ha quedat flotant en el ambient del salonet, amb ressonancia de tragedia, llençat per aquella boca trèmula i sagnanta en un instant d'indignació. S'axecat, donant per terminada la visita.

L'home, avergonyit, ha caigut a sos peus, agafant aquella mà breu i pulida plena de joells, els quals evoquen cada un el record d'una historia d'amor més o menys interessant i llarga; i com en els dies que la seva amistat era pura, amb confiança de germans l'ha resseguida amb sos llavis, sentint ara la recança d'un comiat.

La pecadora, abaixant els ulls per amagar que una gran angoixa els ennuvolia, amorosa, bona, acostumada a desenganys i a perdonar, ha passat la mà per la bella testa estimada tan bojament en la solitud de la seva vida: ¡el secret d'ella sola!... Son cor plè de dol per la ruptura sobtada de l'encant d'aquella amistat que ella cregué sincera, desinteressada, l'única de veritat,... ja que mai havia estat interrompuda en ses llargues visites, amb una indiscreta paraula d'amor.

—Mai:—ha contestat enèrgica, furiosa, quan l'artista s'ha oblidat de quí era ell per aquella dòna enigmàtica,—j és ferm, ben ferm el meu propòsit!

L'home l'ha mirada poruc, els ulls demanant indulgencia, i el gest dels seus llavis una almoïna d'amor, una paraula, al menys, de perdó i oblit per rependre aquella amistat interrompuda un instant. Inconscientment ha obert una ferida en aquell cor de dòna sensible, qui no bategà de verdader afecte més que per ell.

Ella, amb gest despòtic de reina, acostumada a fer-se obeir, ha senyalat la porta. L'artista l'ha mirada de nou, suplicant,... mes, en un segón, ha brillat amb destells estranys de

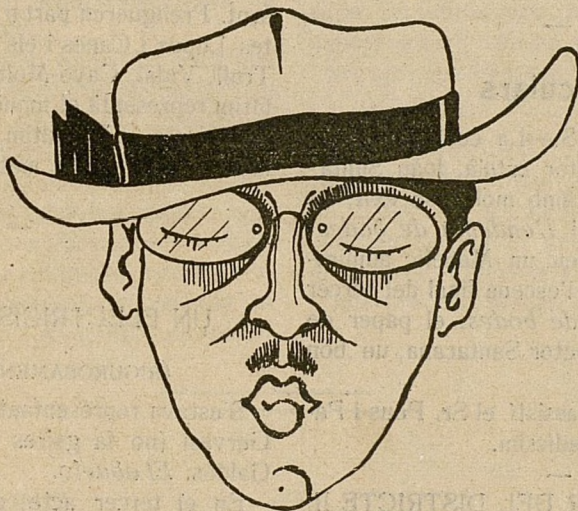

passió la seva mirada, buscant irreflexiu aquella boca desitjada i no conseguida. El gest digne i altiu d'ella l'ha deturat; i amb somriure, en el qual s'hi llegien totes les dessolacions, ha ofert el front pàlid de transparència nacarina. I el bès viciós,—que buscà els llavis impurs de la vampiresa,—s'ha convertit en un bès cast, llarg, suau i consolador de germà, sense la més petita ombra de pecat. Ell ha sortit: la testa caiguda, l'esguard sota el front d'ombres, perseguit per la mirada de la gentil pecadora, qui cada cop més pàl·lida, s'ha deixat caure en el sofà.

Com tots!, pensava, tristament, desfeta, ja, la seva vida. Com tots, sols desitjava el seu còs prostituït, vençut tantes vegades; no la seva ànima, qui restava tota transparent dins d'aquell estuigi de vici.

I la pobra somniadora, qui havia concebuda l'esperança d'ésser redimida d'aquell passat escabros i amarg, amagava la seva carona de nina, de plaer, entre els coixins, plorant adolorida, la pèrdua de l'única il·lusió sana, amb el desconçol d'un nin a qui preneu la més preuada joguina.

MARÍA D. CORTADA

Nostre caricaturiste En Celesti Rovira (TINO)

Vida teatral

TEATRE CATALA

VICTORIA.—Continúen amb èxit creixent, les representacions de *L'Auca del senyor Esteve*, d'en Rusiñol. Dilluns prop passat, tingué lloc la 50.ª representació de l'obra, i a benefici de la *Casa de Família*.

En l'escena de la *mntanya pelada* i la *professò*, sortiren d'acompanyament varis literats i comerciants de nostra comptal ciutat. El Sr. Rusiñol i demés intèrpretes, foren aplaudidíssims. Fou una verdadera manifestació de Teatre Català.

Societats particulars

LICEU DE SANS.—La companyia que dirigeix el primer actor català, Joà Santacana, ha representat amb molt bon èxit, les obres *Terra Baixa* i *L'endemà de bodes*.

El Sr. Santacana feu un Manelic admirable, sobressortint en l'escena final del tercer acte. En *L'endemà de bodes*, el paper de Falet trobà en el actor Santacana, un bon intèrprete.

En dita funció hi assistí el Sr. Pous i Pagès, qui fou ovacionadíssim.

ATENEU OBRER DEL DISTRICTE II.—El prop passat diumenge celebraren son benefici els Srs. Solauillonc i Estradé, posantse en escena la *Mare Eterna*. Abans de resenyar com và anar l'interpretació, devem fer constar, que els beneficiats són els qui fan els papers de *partiquin* i han tingut la pretensió de posar en escena aquesta obra.

En l'interpretació sobresortiren els senyors Clapera, Fàbregas, Estefa, Compte i la senyoreta Durán.

Els Srs. Estrade i Solauillonc estigueren

encarregats dels protagonistes *Florenci* i *Gabriel*, que per cert o feren ben malament, i per una part els hi està bé, doncs, si en un dia del seu benefici no s'estudien els papers, no sé què faràn en les altres funcions.

La direcció a càrrec del Sr. Farrarons, molt bé.

L'AUBA.—Per a celebrar l'aniversari de la fundació de l'entitat, la Junta organitzà unes lluides festes, el final de les quals fou una vetllada literaria-musical força interessant. Prengueren part a la festa les senyorettes López i Canes i els Srs. Nomeu, Mesa, Trull, Vidal, Cayo-Molts i Gimenez. Aquest últim representà el monòlec, «Oratoria» amb força justesa. Per últim, es representà la comedia *Cel Rogent*, amb molta gracia.

CLARI NET

UN ELECTRICISTA «ATENT»

(RIGUROSAMENT HISTÓRIC)

S'estava representant en l'Ateneu de Sant Gervasi (no fa gaires dies), el drama d'en Galdós, *El abuelo*.

En el tercer acte, quan l'escena queda completament fosca per la tempesta que es desencadena a l'exterior del palau, el comte d'Albrit, en mig d'aquell dubte que el desespera, cridà—*¡Luz! ¡Luz!*

L'electricista que, segons es veu, no entenia el concepte de don Benet, cregué que lo que volia era la llum... elèctrica, i esverat engegà totes les bateries de l'escenari.

No cal dir que la tempesta quedà instantaniament «interrompuda» i el públic rigué de bona gana l'incident.

TEATRE CASTELLÀ

TEATRE NOVITATS.—Ultimament s'estrenà el joguet còmic en dos actes d'en Pas-so i Abati *La Gentil Mariana*. L'argument és senzill i bastant encertat. Una família que viu a costa de sa filla i aquesta és cou-pletista. L'Irene Alba, alcança un senyalat triomf, fent el paper amb consciència i con-quistant-se merescuts aplaudiments de la dis-tingida concurrència que hi assistí. Els de-més actors fóren aplaudits també, mereixento en gran part; doncs, treballaven amb fè.

TEATRE CATALÀ ROMEA.—Se celebrà darrerament el benefici del taquiller, en Ra-món Jornet, posant-se en escena *La derrota de Anibal*, comedia en un acte, i la famosa comedia *Los cuatro Robinsones*, per la companyia Plana Llano.

Degut a les bastantes simpaties amb que compta el senyor Jornet, s'omplí bastant el teatre. *La derrota de Anibal* passà sens pena ni gloria, fent riure a ratos i altres pas-sant l'estona. Amb *Los cuatro Robinsones* la companyia hi feu la mateixa creació que altres vegades, sobresortint la senyora Plana i el senyor Llano, que estigueren admirables. El passat dimecres s'estrenà la comedia en tres actes, de Merino i Avecilla, *Los cami-*

nos de Roma. En el proper nombre en par-larem.

TEATRE CÒMIC.—El passat dilluns es despedí d'aquest públic el notable cantant Parera, que tant éxit ha alcançat amb les representacions de *El Tesoro*. El públic premià amb forts aplaudiments el notable treball de nostre amic Parera. ¿Quí farà aquest paper ara? No el donguin pas al tenor García Romero ¿senten?

TEATRE SALÓ DE LA COMEDIA. — La companyia d'en Giménez ha posat en escena *Marianela*, amb molt bona interpretació i dolenta a més no poder la presentació.

TEATRE POLIORAMA. — *El amigo Teddy Kit*, i *Juventud de príncipe*, han sigut les obres que des de que actúa en aquest teatre ens ha ofert el Sr. Vilches i per cert que en totes hi estigué admirable.

TEATRE ESPAÑOL.—La companyia del Sr. Caralt, ha estrenat *Servicio de espiona-je*. L'obra es d'aquelles que degut al seu caràcter fa que el *respectable* se l'escolti amb interès i aplaudeixi al final dels actes. L'interpretació bastant bé.

TEBOLL.

La sardana

Original inèdit per a CATALUNYA TEATRAL

Des d'un quant temps ençà, es vé notant un petit ressorgiment, que podria molt bé esdevenir en un fort entusiasme vers la tan popular dança regional. Amb més fre-qüència es venen donant audicions públiques en places, carrers i centres culturals, i totes elles se veuen força concorregudes de simpàtiques donzelles i jovicels, flors novelles de nostra joventut que són sens dubte, els que han de promoure l'esclat del renaixement sardanístic.

Alguns gomosos estúpits han volgut ridicolitzar nostre típic ball, tatxantlo de pagesí-vola e infantil, al ensemps que sense cap importància ni valor material, puix no més creuen,

consisteix en donar voltes i més voltes, formant un cercle, sens altre fi que per alguns salts més o menys lluits, i finalment, què és *cursi*.

Quí això diu, ben segur no és català o al menys per ses venes no corre sang de català, d'aquella niçaga que ha enaltit amb sos fets l'història de nostra estimada Catalunya. Es degut, solzament l'odi que a la sardana professan, en què és un ball de germanor, en què rics i pobres, joves i vells es donan les mans amorosament, sense cap classe de malícia ni vanitats. ¡Quín goig si mai heu vist dançar una sardana marcada al compàs de l'alegre flüviol i d'aquella música tan airosa i escaienta, que inspirà la musa de nostre malhaurat poeta en Joàn Maragall!

¡Quín goig al contemplar a la donzella catalana donant son braç nú, al brau minyó, amb un ramell de roselles al pit, (sobre aquells dos capullons plens d'amor i poesia, que es mouen robustos al compàs de la dança....) i sos diminuts peus, moventse sempre com si fossin electrizats, marcant amb exactitut el compàs de la música... i el galant preocupat en comptar i repartir los compassos, mirant d'en quant en quant l'esguard de la verge, quí amb dolces mirades d'amor i bondat correspón a son afecte!

I quan entre dos infants de rossos cabells i mirada joganera s'aixeca la testa blanca i venerable d'un vellet... ¡Amb quín goig s'els mira i contempla, amb quín dalit es veuen aquelles mans, les unes, rústegues i descarnades, les altres blanques i fines com nacre! També salten, també riuen, els nins, també oneixen en son rostre aquelles mirades, en aquell esperit català, soldats de demà, per la patria.

¡Quín espectacle més bell, tan plè d'amor i germanor! ¡Ah! són ells els *cursis*, els que malparlen i menys, preuen la sardana, els què no tenint fè ni amor, els què no essent catalans sols aprecian la materialitat de les coses, deixant apart la patria i la tradició.

Gloria, doncs, a aqueixa dança, gloria a la sardana, que amb sobrada raó digué el poeta:
es la dança més bella

de totes les dances què es fan i es desfan.

No defalliu sardanistes enlaireula, enaltiula propagueula, que la patria vos ho remenciarà, i exclameu com en Masifern:

No paris, doncs, no paris jamai joh dança típica,
vesten de plaça en plaça fent retrunyir tes veus
¿que el sòl t'escatimeixen? tu axàmplat vigorosa,
ja ho sabs que amb mans amigues pots ben rodar airosa
des de l'Ebre al cap de Creus.

JOAN DOMÉNECH.

9 Juny 1917.

IMPRESIONS D'ART

Es un gust de veurer l'intensiva e intel·ligent producció d'obres artístiques com ostenten nostres sales d'exposicions. I encara que aquestes són ben amples i nombroses sempre els hi manca espai, sempre sobren quadros per a instal·lar-hi. Podem dir sens fer

injustícia a ningú, que Barcelona és la ciutat de Espanya que més exposicions té obertes en l'any. Més que Madrid, sí senyors!

Voleien per ella un estol d'artistes, joves gaire bé tots. Ells, s'esforcen per a embellir i caracteritzar cada vegada més, llur individualitat artística. Saben molt bé que l'ideal modern de pintura, és crear sempre noves

i més abundoses maneres de guaitar la natura, enriquint les nostres retines amb les més complexes i variadíssimes visions de vida. L'art pictòric modern ha esdevingut dels millors instruments de progrés moral i sublim educació dels esperits.

Galeríes Dalmau.—Exposició de dibuixos (gouaches) de'n RAMÓN ROQUETA (oberta el 26 de Maig).

Són quaranta dibuixos variadíssims, dins de la seva unitat de assumptu i procediment. Tots ells són un esforç modern de creació, d'el·legancia femenina. Cadascú mostra una o varies parisienques, amb diversos trajos, actituds i situacions, vessantes d'una suau

i escaienta el·legancia, bonicament fixada en colors nous i escollits. Les cares d'elles són vaporoses, gens expressives, puix l'el·legancia tem la massa expressió del rostre. Així tenim que la cara hermosa i la cara lletja, cadascuna en el seu estil, són molt expressives, però la cara el·leganta no acostuma ser-ho. I encara que sempre podem ajuntar l'hermós i l'el·legant, mai emperò lo lletg i l'el·legant. D'aquí que l'únic remei per a una cara lletja sigui el treure-li l'expressió, cobrint-la d'un vel d'el·legancia. Al capdell l'el·legancia és la salvació de les que no nasqueren hermoses. Es, per dir-ho aixís, l'hermosura industrial a l'alcanç del més lletg.

Capvespre

Va declinant la tarda
radiant de serenor;
a dalt, la roca isarda,
a baix, el precipici esglayador.

Les estrelles apunten
en un cel emporprat;
tots els perfums s'ajuntan
en un mateix perfum de santetat.

Tots els remors s'apagan
ab el fervor d'un rés,

tots els aucells s'amagan
com si un monstre invisible s'els dragués.

Y en l'ombra misteriosa
de la gran nit que cau
y embolcalla amorosa
la terra y cel ab un mantell de pau,

la montanya geganta
sobreploblant l'abim,
apar més bella y santa,
més gran, més magestuosa, més sublim.

APELES MESTRE

Mont-errat.—Oct. 1916.

ESPIGOLEIG

Diuen que la nova Empresa del Teatre Català Romea, estrenarà les obres *Niu d'àligas*, de Apeles Mestres, i *Pares i fills*, de Pous i Pagés.

—
Properament actuarà en el gran cassino de Ripoll, la companyia del primer actor Enric Giménez.

Sabem que en la propera temporada d'hivern continuarà l'actuació en el Teatre Victoria la companyia d'en Sampere.

—
Podem assegurar que són contractats per l'empresa del Romea, les actrius Fremont, Vila i Mestres i el actor Giménez, Vinyas, Ginestet, Sirvent, Camprodón, Pellisé Quintana.

L'escriptor Josep Camps, se farà estrenar properament per una celebrada companyia, el drama en tres actes *La vida boja*. En parlarem.

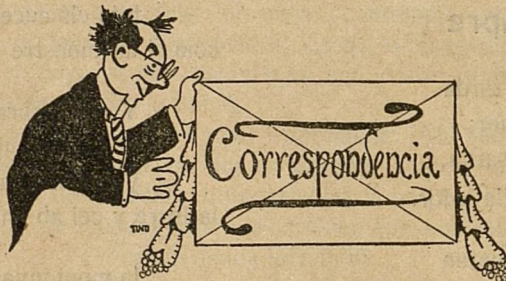
La companyia Casals Cazorla, actuarà durant la temporada d'istiu en el Teatre Principal d'Olot.

En Santacana es estat contractat per l'Empresa del gran teatre del Cassino de Puigcerdà.

Entre les obres que hem rebut pel nostre concurs anunciat en el primer número, hem rebudes les següents obres:

A *la Casa de Reculliment*, per Josep Mateu; *Pecat*, d'En Ferrer i Gassó; *Tot a cop de punys* i *Viseta*, d'En Licini Roldàn i altres. Donem un nou ajornament (plaç) fins el 15 del proper Juliol.

En el Niu Guerrer, es passarà en escena el dia 29, *Les Eures del mas*. Enparlarem.

Francesc Orriols.—*Manresa.* — Queda acceptat per a corresponsal literari. Per correu li enviem dos nombres com a mostra.

Eduart Trias.—*Ciutat.*— ¿Vol fer el favor de passar per l'Administració de 7 a 9 del vespre?

Rafel Ramón.—*Badalona.*—Mercès; ja en tenim.

Josep Serra.—*Igualada.* — Li diem el mateix que al Sr. Orriols.

Pere Aubert.—*Olot.*—Idem... de idem.

Salvador Bruguera.—*Teià.*—¿Vol fer la mercè de passar qualsevol dia per nostra Administració, de 10 a 1 matí o de 7 a 9 vespre?

Josep Fontcuberta.—*Ciutat.*—Ha llegit lo del Sr. Bruguera? doncs, li diem igual.

F. Masllovet.—*Sabadell.*—Queda acceptat com a corresponsal literari.—Per correu separat li enviem dos nombres.

NOTA.—Preguem a tots els senyors que desitgin ser corresponsals-literaris de nostra Revista, tinguin la bondat de sol·licitar-ho.

IMPREMTA DE Joà'n Roca i Mendoza

Àrc de Sant Ramón del Call, 11

Revistes : Periòdics : Novel·les : Obres de text : Treballs comercials de totes classes
Tarjetes : Felicitacions : Participacions d'enllaç, natalici, professió religiosa i de primera
missa : Recordatoris : Esqueles mortuòries : Invitacions i tota classe d'impressos.

VERANEJANTS

Magnífica casa per a vendre

: **BEN BARATA** :

Raó: Minerva, 3, 1.er

: Continuació Rambla Catalunya :

Màquina fotogràfica

per a vendre

marca NETTEL

==== **RAÓ** ====

Redacció "CATALUNYA TEATRAL"

== PASA LA GUERRA ==

Poema doloroso por

:: **León de Ruy** ::

Próxima edició

Llegiu SONATINES

LLIBRE DE VERSOS

del inspirat poeta

TORRES ROSELL

CATALUNYA TEATRAL

==== **Setmanari popular** ====

Direcció i Administració

San Simplicí, 6, 2.º

(NIU GUERRER)

Grans ventatges als subscriptors

Tothom qui és català de cor compra CATALUNYA TEATRAL

Ayuntamiento de Madrid

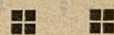

Companyia Còmic-Dramàtica

baix la direcció del cel·lebrat dramaturg

:: Diví Pañella ::

Tournèe per tot Catalunya

OBRES EXCLUSIVES:

La Pastora Romàntica, (drama poètic en tres actes).

La Nuvia, (drama vulgar en tres actes).

REPERTORI EN TRES ACTES:

La Festa del blat, (GUIMERA).

L'estudiant insòlit, (DIVÍ PAÑELLA).

Flors de Cingle, (IGLESIAS).

Llibertat, (RUSIÑOL).

La Pobre Berta, (GUAL).

Mai se farà tard si el cor es jove, (ARTÍS).

Sol ixent, (POUS I PAGÉS).

L'estiu de Sant Martí, (APELES MESTRES).

VALIOSOS ARTISTES

CONJUNT EXCEL·LENT

RICA PRESENTACIÓ

DECORAT EXPROFÉS

CONTRACTES ECONÒMIQUES

Direcció: Sant Simplicí, 5, 2.^{on} (Niu Guerrer)

BARCELONA

